

Asia: VN/25768/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnokseen liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleisesti

Taksialan nykytilanne huolestuttaa meitä suuresti. Taksiryttäjät kamppailevat taloudellisesti, ammattilpeys on kadoksissa ja pitkään toimineet, luotettavat tekijät vetäytyvät alalta. Palvelun laatu on laskenut, vastuullisuus rapautunut ja koko ala on käymässä yhä vähemmän houkuttelevaksi uusille tulijoille. Jos halutaan taksiliikenteelle tulevaisuus, tarvitaan keinoja palauttaa alan vetovoima, asiakkaiden luottamus ja toimiva valvonta.

Olemme kohtuullisen tyytyväisiä lakiluonnokseen. Luonnos ottaa huomioon taksialan tämänhetkiset ongelmat sekä yrittäjän että asiakkaan näkökulmasta. Esitys ei sulje pois kilpailua tai innovaatioita – päinvastoin. Se luo selkeät, reilut säännöt, joiden mukaan kaikki voivat toimia samalla viivalla.

On tärkeää huomata, että perinteiset taksirytykset eivät ole jääneet palvelukehityksestä jälkeen. Niillä on käytössä aivan samat ominaisuudet kuin uusilla toimijoilla ja alustapalveluilla: mobiilisovellukset, kiinteät hinnat, reaaliaikainen seuranta, selkeät maksut ja arvostelujärjestelmät. Asiakas voi siis valita kyytinsä tietoon perustuen.

Erot näkyvät hinnoittelussa. Hinnat ovat usein niin matalalla tasolla, että niillä on käytännössä erittäin vaikeaa – ellei mahdotonta – saavuttaa kestävää ja laillista toimeentuloa erityisesti päätoimisessa yrittäjyydessä. Tämä tilanne voi tahtomattaankin ohjata toimijoita ratkaisuihin, jotka heikentävät läpinäkyvyyttä ja edistävät harmaan talouden syntymistä. Jotta koko toimiala voisi toimia reilulla ja kestäväällä pohjalla, on tärkeää, että toimintaympäristö tukee ainoastaan rehellistä ja ammattimaista yrittäjyyttä. Sama koskee useita alalle tulleita pienyrittäjiä, jotka ajavat osa-aikaisesti.

Toivomme, että uudistuksessa uskalletaan tehdä kunnollisia muutoksia. Pienet viilaukset eivät enää riitä – koko alan pelisäännöt on saatava yhtenäisiksi, kaikille samoilla ehdoilla.

Taksiliikenneluvat

Kannatamme ajatusta luvan saamisen ehtojen tiukentamisesta. Erityisesti rikostaustan tarkempi huomiointi – kuten henkeen ja terveyteen liittyvät rikokset, seksuaalirikokset ja petokset – parantaa turvallisuutta ja lisää luottamusta koko alaa kohtaan.

Lisäksi ehdotamme, että lupaan liitettäisiin vaatimus verojen maksamisesta. Jos veroja ei hoideta, lupa pitäisi voida peruuttaa.

Myös seuraavat rikokset tulisi ottaa huomioon kuljettajaa arvioitaessa: kiristys, terrorismi, laiton maahantulo, järjestäytynyt rikollisuus ja luvaton taksin ajaminen.

Taksin tunnistaminen, valvonta ja hinnoittelu

Erityiset rekisterikilvet

Kannatamme erityisten taksikilpien käyttöönottoa. Ne tukevat valvontaa, helpottavat taksien tunnistamista ja lisäävät asiakkaiden turvallisuuden tunnetta. Kustannus ei ole yrittäjälle kohtuuton, ja vaatimuksen pitäisi koskea myös varatakseja – esimerkiksi niin, että kilpi vaihdetaan käyttötilanteen mukaan.

On tärkeää, että ajoneuvo rekisteröidään liikenneluvan haltijan nimiin. Yhdellä autolla saa olla vain yksi lupa. Tällä estetään se, että lupia käytetään toisten nimissä – tilanne, joka nykyään mahdollistaa harmaan talouden toimintaa.

Kun tiedot näkyvät suoraan rekistereissä, poliisi ja valvontaviranomaiset voivat tarkistaa, kuka oikeasti ajaa, millä luvalla ja onko toiminta lainmukaista.

Taksamittarit ja tiedonkeruu

Taksamittarin pakollisuus on näkemyksemme mukaan tärkeää. Se on yhteismitallinen tapa kerätä vertailukelpoista tietoa ja valvoa alan toimintaa tasapuolisesti. Jos hinta määritellään sovelluksessa, sen pitää siirtyä mittariin. Julkisissa kilpailutuksissa, joissa hinnoittelu ei perustu matkaan tai aikaan, mittarin pitäisi silti tallentaa muut olennaiset tiedot.

Mittarit eivät ole este digikehitykselle – päinvastoin, ne tukevat sitä ja mahdollistavat reilun kilpailun.

Kuljettajan ajolupa ja koulutus

Olemme vahvasti sitä mieltä, että 21 tunnin koulutus pitää olla pakollinen osa taksinkuljettajan ajoluvan saamista. Tällä hetkellä liian moni kuljettaja tulee alalle ilman minkäänlaista koulutusta, mikä näkyy asiakaspalvelussa ja palvelun laadussa.

Yhtenäinen ja riittävän kattava koulutus parantaa alalle tulijoiden valmiuksia ja vähentää tarvetta erillisille lisäkoulutuksille. Tämä helpottaa myös kuljetuksia välittävien suurempien yritysten hallintoa ja säästää resursseja.

Kannatamme myös jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Täydennyskoulutus ja kokeen uusiminen ajoluvan uusimisen yhteydessä ovat hyvä esitys – mutta niitä ei tarvitse vaatia niiltä, jotka ovat jo käyneet vanhan lain mukaisen jatkokoulutuksen.

Erityisryhmien koulutus

Tulee varmistaa, että erityisryhmien kuljettamiseen liittyvä koulutus ei mene päällekkäin peruskoulutuksen kanssa. Aiheita kuten esteettömyys, apuvälineiden käsittely ja vuorovaikutustaidot pitää sisällyttää järkevästi koulutussisältöihin.

Koulutusorganisaatiot

Kannatamme sitä, että koulutuksen kokonaisvastuu olisi Traficomilla. Tämä tuo järjestelmään selkeyttä ja varmistaa, että koulutus pysyy tasalaatuisena koko maassa. Käytännön toteutuksesta voisivat vastata viraston hyväksymät organisaatiot, kunhan vaatimukset ovat selkeät ja niitä myös valvotaan.

Emme kuitenkaan lähtökohtaisesti kannata lisäpanostuksia koulutuspolkuun, jossa ajoluvan voisi saada osana ammatillista tutkintoa. Tämä toisi mukanaan vaihtelua koulutuksen laadussa juuri silloin, kun alaa ollaan yrittämässä nostaa uudelleen jaloilleen ja yhtenäistämässä käytäntöjä.

Lopuksi haluamme korostaa, että vastuullinen, valvottu ja ammattimainen taksiala hyödyttää meitä kaikkia – asiakkaita, yhteiskuntaa ja yrityksiä. Tarvitaan oikeasti toimivaa valvontaa ja selkeitä

sääntöjä, ei pelkkiä kirjauksia lakiin. Tämä esitys vie asioita oikeaan suuntaan – kunhan sääntöjen tiukkuus säilyy ja valvonta pelaa.

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Huomionne taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Javanainen Ari
Vantaan Taksi Oy